

ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο παροικιακός Τύπος τα τελευταία 40 χρόνια

ΜΕΡΟΣ 7ο

Γράφει ο Γιώργος Χατζηβασιλίδης

Αντιμέτωποι με τη σκληρή πραγματικότητα

Η «Ελληνική Φωνή» ξεκίνησε με τους καλύτερους οιωνούς στις 7 Νοεμβρίου 1973 όσον αφορά στην κυκλοφορία της, επειδή ο Καλδής και ο Μυγδάλης είχαν φανατικούς αναγνώστες που τούς ακολούθησαν στη νέα εφημερίδα. Τα μηνύματα από τα εφημεριδοπωλεία ήταν περισσότερο από ενθαρρυντικά και στα γραφεία της «Ελληνικής Φωνής» επικρατούσε ένα δικαιολογημένο αίσθημα ευφορίας και αισιοξίας για το μέλλον.

Υπενθυμίζουμε, ότι την εποχή εκείνη το '60 και '70 είχαμε μια παροικία νέα, σφριγηλή, που ήδη είχε αρχίσει τα μεγάλα έργα της. Οι ογδοντάρηδες και εξηντάρηδες σήμερα ήταν τότε νέοι άνθρωποι που δούλευαν σκληρά και κέρδιζαν πολλά χρήματα σαν επιχειρηματίες, επαγγελματίες, ακόμη και σαν εργαζόμενοι δουλεύοντας πολλές υπερωρίες ή σε δύο δουλειές για να κάνουν προκοπή στη νέα τους πατρίδα.

Επιτρέψτε μου να ανοίξω παρένθεση σ' αυτό το σημείο για την πρώτη γενιά μεταπολεμικών μεταναστών που μεσουρανούσε και η εφημερίδα ήταν απαραίτητη στα χέρια τους, επειδή μέσα από τις σελίδες της καθρεφτιζόνταν οι δραστηριότητές τους σαν επιχειρηματίες, σαν παροικιακοί παράγοντες, αλλά και σαν άτομα που παντρεύονταν μαζικά κάθε Σαββατοκύριακο, ή βάπτιζαν τα παιδιά τους.

Οι εθνοτοπικοί σύλλογοι ζούσαν τη χρυσή εποχή τους και κάθε Σαββατόβραδο η παροικία γλεντούσε στους χορούς τους με ζεστό σουβλάκι και κρύα μπίρα. Τα συμβούλια τότε δεν το έπαιζαν κυρίως με δεξιώσεις σε πολυτελείς αίθουσες, αλλά στο Police Boys Club ή στο Δημαρχείο του Μάρικβιλ κλπ., στολισμένα με σημαιούλες της Ελλάδας και Αυστραλίας. Εκεί οι άνδρες πήγαιναν ενωρίς και ίδρωναν πάνω από τις ψησταριές για τα ζεστά σουβλάκια που γίνονταν ανάρπαστα, ενώ οι γυναίκες έκοβαν τόνους σαλάτας και ετοίμαζαν σε χάρτινα πιάτα τους κλασικούς μεζέδες, ταραμοσαλάτα, τζατζίκι και φέτα με ελιές πάνω σε χάρτινα τραπέζομάνηλα τυπωμένα με έναν γαλανό μαϊάνδρο.

Οι επιχειρηματίες έκλειναν τα μαγαζιά τους και έτρεχαν για ένα ντους στα σπίτια τους πριν έρθουν συν γυναίξιν και τέκνοις για να συναντήσουν συμπατριώτες τους και να γλεντήσουν, ξεοδεύοντας γενναϊόδωρα στις λαχειοφόρες αγορές και τους πλειστηριασμούς, για να αγοραστεί ή να κτιστεί η τεράστια περιουσία της παροικίας μας.

Εξάλλου, πόσα ειδύλλια δεν άρχισαν και πόσες λαμπρές οικογένειες

δεν στήθηκαν σ' εκείνους τους χορούς κανείς δεν μπορεί να υπολογίσει, αλλά πρέπει να ήταν πολλές, γιατί έρωσ ανέκατε μάχαν και δεν μπορούσαν να κρυφτούν οι ερωτοχτυπημένοι.

Ομορφα χρόνια, αλλά και πολύ δύσκολα γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα μεγάλα έργα της παροικίας και οι μεγάλες οικογενειακές περιουσίες κτίστηκαν τούβλο - τούβλο με πολύ κόπο. Ατέλειωτες ώρες στα μαγαζιά πάνω από τα καζάνια με το βραστό λάδι ή στα μιλκ μπαρ, με εκατομμύρια "yes, please" και "thank you" με το απαραίτητο χαμόγελο είτε είχαν τη διάθεση, είτε όχι.

Αναψυχή τους, ο χορός το Σάββατο, ο Πανελλήνιος στο Wentworth Park την Κυριακή και η εφημερίδα κάθε μέρα. Πόσα εκατομμύρια δολάρια να συγκεντρώθηκαν άραγε από το ζεστό σουβλάκι και την κρύα μπίρα για τα μεγάλα έργα της παροικίας και πόσα δολάρια χάθηκαν για να στηριχθεί ο Πανελλήνιος και να μπορεί να φέρει έναν Λουκανίδη για να μαγεύει τις εξέδρες δεν θα το μάθουμε ποτέ.

Όμως τότε η παροικία είχε χρήματα και για τους συλλόγους της και για τις εκκλησίες της, και για τα σχολεία της και για τα θέατρα της και για τον αγαπημένο της Πανελλήνιο και για

να αγοράζει εφημερίδες. Τώρα μπάρτισε και ο πρόεδρος της Ανω Κρούσας Βρύσης ζητιανεύει μαζις από την πατρίδα, επειδή δεν είναι διατεθειμένος να βάλει κάτω τον πισινό του και να δουλέψει όπως έκαναν οι... παλιοί.

Αλλά, όπως είπαμε, ο Έλληνας τότε αγόραζε εφημερίδες, πολλές εφημερίδες. Αυτοί που έκλειναν αργά τα μαγαζιά τους, σχολνούσαν από βραδινή βάρδια, ή ανυπομονούσαν να διαβάσουν τις ειδήσεις και μικρές αγγελίες, πήγαι-

ναν στο Taylor's Square από τα μεσάνυχτα και ύστερα για ν' αγοράσουν την εφημερίδα τους.

Δυστυχώς, αυτό το ενδιαφέρον έχει χαθεί και διαφωνώ κάθετα με αυτούς που λένε ότι οι πωλήσεις των εφημερίδων μειώθηκαν επειδή η πρώτη γενιά πεθαίνει. Αν υπολογίσουμε ότι μόνο το 10% των συμπαροίκων αγοράζουν εφημερίδες -και πολλοί είναι-, μόνον ένας στους δέκα από αυτούς που πεθαίνουν είναι αναγνώστες εφημερίδων μας!

Όταν κυκλοφόρησε η «Ελληνική Φωνή» δεν υπήρχε η καλωδιακή τηλεόραση που καθηλώνει την παροικία μπροστά στο χαζοκούτι για να παρακολουθεί μέρα - νύχτα τί λέει ο κά-

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Επειδή τού Ρωμηού τού κόβει ύστερα, χρειάστηκαν μερικές εκδόσεις για να αντιληφθώ ότι δεν γράφω μια «Σύντομη ιστορική αναδρομή» τού παροικιακού Τύπου τα τελευταία 40 χρόνια, αλλά προσωπικές μου εμπειρίες από ανθρώπους και γεγονότα στο διάστημα αυτό, με το παρασκήνιο στις εξελίξεις όταν ήμουν μέτοχος ή μάρτυς. Για παράδειγμα δεν αναφέρθηκα εκτεταμένα στον «Πανελλήνιο Κήρυκα» πριν τον συνεταιρισμό Καλομοίρη - Σκάλλου, επειδή δεν είχα εργαστεί ποτέ σ' αυτή την εφημερίδα και γνωρίζα από πολύ λίγο έως καθόλου τους ιδιοκτήτες και υπαλλήλους του. «Ιστορία» σημαίνει επιστημονική έρευνα, με αντικειμενική παρουσίαση όλων των πλευρών τού θέματος, κάτι που κάνει τώρα ο Δρ Γιώργος Καναράκης, ένας από τους κορυφαίους και πιο έμπειρους ακαδημαϊκούς μας στον τομέα αυτό. Κατά την παρούσα περίοδο ο Δρ Καναράκης ασχολείται συγγραφικά και ερευνητικά με τον Ελληνικό Τύπο τής Αυστραλίας, σαν συνέχεια τού βιβλίου του, «Ο Ελληνικός Τύπος στους Αντίποδες: Αυστραλία και Νέα Ζηλανδία», (Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2000). Να προσθέσω ότι κάποιες πληροφορίες σχετικά με τις ημερομηνίες εκδόσεων και φωτοτυπίες εφημερίδων τής εποχής εκείνης που χρησιμοποιώ σ' αυτά τα άρθρα, προέρχονται από το πλούσιο αρχείο τού Δρ Καναράκη.

Γι' αυτό προτείνω σε συναδέλφους και κάθε συμπάροικο που μπορεί, να συμπληρώσουν με τις δικές τους -τεκμηριωμένες- εμπειρίες αυτή την ενδιαφέρουσα περίοδο που πιθανότατα θα βοηθήσουν και το επιστημονικό έργο του Δρ Καναράκη.

θε τενεκές στα παράθυρα των ελληνικών καναλιών ή να δει την εικοστή επανάληψη κάποιου σίριαλ. Ακούμε συχνά τα παρόμοια συμπαροίκων για τα ελληνικά κανάλια, αλλά έχουν εθιστεί και δεν μπορούν να κάνουν το αυτονόητο, δηλαδή να σταματήσουν τη συνδρομή τους για να αναγκάσουν τους καναλάρχους να τα βελτιώσουν.

Εξάλλου, η ελληνική τηλεόραση είναι και ένα μεγάλο κόστος για το συνταξιούχο συμπάροικο, που προτιμά να μειώσει τις εφημερίδες που αγοράζει κάθε εβδομάδα, αν και σήμερα οι εφημερίδες μας δεν υστερούν σε τίποτε.

Κλείνω την παρένθεση όσον αφορά την κατάσταση τού Τύπου σήμερα αν και θα επανέλθουμε ίσως και με δικές σας απόψεις για το θέμα αυτό, για να επιστρέψω στην εποχή της «Ελληνικής Φωνής» όπου στην Ελλάδα κυριαρχούσε το καθεστώς των συνταγματαρχών, ο Μακάριος στην Κύπρο και οι Εργατικοί στην Αυστραλία. Όμως, το 1974 άρχισαν δραματικές εξελίξεις με τον αρχηγό τής Λίμπεραλ αντιπολίτευσης, Μπιλ Σνέντεν, να αναγκάζεται σε παραίτηση την Εργατική κυβέρνηση με διάλυση τού Κοινοβουλίου και εκλογές στις 18 Μαΐου που κέρδισε ο Γκοφ Ουίτλαμ. Πιο συνταρακτικές ήταν οι εξελίξεις στην Ελλάδα και Κύπρο, όπου η ΕΟΚΑ Β' έκανε πραξικόπημα στις 15 Ιουλίου για να διώξει τον Μακάριο και με το πρόσχημα αυτό οι Τούρκοι εισέβαλαν στις 20 Ιουλίου και κατέλαβαν σχεδόν τη μισή Κύπρο. Αποτέλεσμα αυτής τής εθνικής καταστροφής ήταν η κατάρρευση τής χούντας στο τέλος τού Ιουλίου και η θριαμβευτική επιστροφή τού Κωνσταντίνου Καραμανλή που εγκαινίασε την περίοδο τής μεταπολίτευσης.

Με δύο ικανότατους δημοσιογράφους και ανταποκριτή στην Αθήνα το δημοσιογράφο φίλο τού Μυγδάλη και αργότερα εκδότη, Νίκο Ρίζο, η «Ελληνική Φωνή» πρωταγωνιστούσε στον τομέα των ειδήσεων που επειδή ήταν συγκλονιστικές είχαμε εγκαταστήσει αυτόματο τηλεφωνητή για να ενημερώνει τούς αναγνώστες όταν τα γραφεία μας ήταν κλειστά.

Όλα φαίνονταν καλά και ωραία, αλλά ο Τάκης Καλδής είχε κάθε λόγο να ανησυχεί, όταν βρέθηκε αντιμέτωπος με την σκληρή πραγματικότητα. Επειδή, στο περιβάλλον των εφημερίδων επικερδής εφημερίδα δεν είναι η καλύτερη, ούτε αυτή που πουλά τις περισσότερες εφημερίδες, αλλά αυτή που έχει τις περισσότερες διαφημίσεις και σ' αυτό τον τομέα η «Ελληνική Φωνή» δεν μπόρεσε να ανταγωνιστεί τον «Κήρυκα».

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΡΙΤΗ,
μάς την έκαναν γυαλιά - καρφιά.